

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกวรรณ จิตต์ริงาม. แนวคิดพื้นฐานในการเตรียมตัวเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

กมล สุตประเสริฐ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถภาพวิสัยของครูประถมศึกษาที่ต้องการ. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2526.

กวี วงศ์พุฒ. ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี, 2536.

กุลยา ตันติผลชาชีวะ. การพัฒนารูปแบบการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ : วิธีการเชิงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
การบริหารหอผู้ป่วย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2538.

เกษตร ชัยกิจวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำ การรับรู้ การนิเทศ ความพึงพอใจในงานของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพกับระดับการบริหาร การดูแลก่อนคลอดในโรงพยาบาลชุมชนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

กรองแก้ว อุยสุข. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

โภมาตร จึงเสถียรทรัพย์. ทิศทางการพัฒนาประเทศไทย ทัศนะประชาชนและองค์กร พัฒนาเอกชน. สัมมนาวิชาการโครงการศึกษาทางเลือกการพัฒนา สถาบัน วิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วันที่ 23 - 24 กุมภาพันธ์ 2533. (อัดสำเนา)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : น้ำกังการพิมพ์, 2535.

คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข สำนักงานแผนพัฒนาการสาธารณสุข แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

คณะกรรมการพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารทางการพยาบาล. 17 สิงหาคม - 11 กันยายน 2536.

จันทร์เพ็ญ พาหงษ์. ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์. คุณภาพของบริการทางการแพทย์กับแนวคิดทางการตลาด.

จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย 38(เมษายน 2538) : 4.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บันทิตวิทยาลัย. คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

เจมจันทร์ เดชบัน. การศึกษาพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและบรรยายการสอนค์การในฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดภาคเหนือ ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.

ชำนาญ ภู่อุ่ย. การสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการในโรงพยาบาลของรัฐ.

ฝ่ายวิชาการโรงพยาบาลอุดรธานี : โรงพิมพ์เพื่อฟเซ็ทธาราท, 2537.

ดวงดี สังโนบล. หลักและกระบวนการบริหารการพยาบาล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพพยาบาล. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2535.

ดิเรก ศรีสุโข. Factor analysis. เอกสารประกอบการเรียนวิชาสถิติการวิจัย 3 ภาควิชา วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (อัดสำเนา) เทพพนэм เมืองแม่น และสวิง สุวรรณ. พฤติกรรมมองค์การ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

ทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัยร่อง สมรรถภาพของพยาบาลวิชาชีพ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ทองกษัตริย์ ศลโภสุ แสงสุลักษณ์ มีชูกรัพย์. ความคิดเห็นของผู้บริหารทางการพยาบาลเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อรับตำแหน่งผู้บริหาร. รายงานการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

ทำเนียบโรงพยาบาลและสถิติสาธารณสุข 2536 - 2537. กรุงเทพฯ : รีรังค์ การพิมพ์, 2536.

ธงชัย สันติวงศ์. พฤติกรรมมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

_____ หลักการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

_____ หลักการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

_____ องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

ธงชัย สันติวงศ์ และธัญยศ สันติวงศ์ พฤติกรรมบุคคลในองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2535.

นพพงษ์ บุญจิตรดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์กิจการพิมพ์, 2535.

นิรml คำเพื่อน. หัวหน้าตีก : หัวใจของงานบริการพยาบาล. สารสารเกื้อการรุณย์.

1(กรกฎาคม-ธันวาคม 2534) : 8-10.

บัวรัตน์ ศรีนิล. ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและควบคุม : การวางแผนและควบคุมงานบริหาร. กรุงเทพฯ : เรืองแสงการพิมพ์, 2528.

บุปผา อิทธิมณฑล. ศิลปะทางการพยาบาลของผู้บริหารทางการพยาบาล. สารสารสมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข 4 (มิถุนายน 2536) 31-37.

ประคง กรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีส่ง, 2528.

ประชุม รอดประเสริฐ. นโยบายและหลักการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2535.

ประนอม โอทกานนท์ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรฐานเชิงโครงสร้างของฝ่ายการพยาบาลระดับที่ 2: การนำมาตรฐานเชิงโครงสร้างของฝ่ายการพยาบาลไปใช้ ศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลราชวิถี.

รายงานการวิจัย สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, 2536.

เปรมฤทธิ์ โภคประเสริฐ. พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ผ่องศรี ปานเจริญ. การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง គุชิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

พนิดา คำยุ. การศึกษาคุณภาพบริการที่ผู้ป่วยคาดหวังจากพยาบาล และการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อคุณภาพบริการที่ผู้ป่วยคาดหวังจากพยาบาล โรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พนิดา ตามพงศ์. การตลาดบริการพยาบาล ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ
เรื่อง กลยุทธ์การบริการพยาบาลเพื่อคุณภาพและความพึงพอใจในยุค^๑
แข่งขัน ณ อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 21-23
สิงหาคม 2538.

- . การพัฒนาแบบประเมินภาวะผู้นำสุขภาพดีถ้วนหน้าของสาธารณสุข
อำเภอ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- . การวางแผนกลยุทธ์. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เรื่อง กลยุทธ์
ในการบริหารการพยาบาล : แนวคิดร่วมสมัย ณ อาคารสถาบัน 3
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 8-10 สิงหาคม 2537.

พรกิพย์ กวนสุนทร. การศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติการบริหารการพยาบาล
โดยใช้แนวคิดเชิงธุรกิจของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2537.

พระณิภา บุญกล้า. พฤติกรรมการบริหารและภาวะผู้นำของพยาบาลหัวหน้าฝ่าย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตภาคเหนือของประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

พรพิมล รัตนพิทักษ์. Vision ของนักบริหารยุคใหม่. เอกสารประกอบการประชุม^๒
วิชาการ เรื่อง กลยุทธ์การบริการพยาบาลเพื่อคุณภาพและความพึงพอใจในยุค^๑
แข่งขัน ณ อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 21-23
สิงหาคม 2538.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เจริญผล, 2531.

พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. การบริหารการพยาบาลในยุคข้อมูลข่าวสาร. เอกสารประกอบ
การประชุมวิชาการเรื่อง นวัตกรรมทางการบริหารการพยาบาลครั้งที่ 1.

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมูรพา วันที่ 24-26 พฤษภาคม 2538.

- . ผู้บริหารการพยาบาลกับการบริการพยาบาล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา^๓
ประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2537.
- . สู่มิติใหม่ในการบริหารการพยาบาลเพื่อความเป็นเลิศในการบริการพยาบาล.
วารสารพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 5 (ธันวาคม 2536)
:12-17.
- . 50 ปี ชีวิตและงาน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

- พยอน วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภา, 2533.
- พิทักษ์ ไชยพิเดช. การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของครู วิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง ครู และผู้บริหาร วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- เพ็ญศรี ชุนไช. บทบาทของผู้นำทางการพยาบาลกับการพัฒนา. วารสารสมาคมพยาบาลสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 11(กันยายน-ธันวาคม 2534) : 19-20.
- การบริหารบุคลากรและการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล. เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537. (อัดสำเนา)
- เพชรน้อย สิงหนาท ชัย และคนอื่น ๆ. วิจัยทางการพยาบาล หลักการและกระบวนการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : โรงพยาบาลสงขลา, 2535.
- ไฟลิน ผ่องใส. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ฟาริดา อิบร้า欣. สาระการบริหารการพยาบาล. กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ยุวดี เกตุสัมพันธ์. การบริหารการพยาบาลยุคใหม่. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง นวัตกรรมทางการบริหารการพยาบาลครั้งที่ 1 . คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วันที่ 24-26 พฤษภาคม 2538.
- pragmatics การแลกเปลี่ยนภาษา การประชุมวิชาการสมาคมศิษย์เก่าพยาบาลศิริราช ครั้งที่ 8 เรื่อง วิจัยทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในศตวรรษหน้า : ทิศทางและรูปแบบ วันที่ 12 - 14 มกราคม 2537. ณ ตึกสยามมินทร์ ชั้น 7 โรงพยาบาลศิริราช
- เยาวลักษณ์ เพชร dara. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม พฤติกรรมการเจรจาต่อรอง การได้รับการอบรมทางการบริหาร ประสบการณ์ในการบริหาร และความพึงพอใจในงานของหัวหน้าห้องผู้ป่วย โรงพยาบาลสุนีย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นธรี วรรณิชชา. การศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารของผู้บริหารการพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- รัชนี ขาวัญญุจัน. สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

รัตนาน พองสวัสดิ์. วิชาชีพการพยาบาล ประเด็นและแนวโน้ม. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : ชนบรรณการพิมพ์, 2537.

ราณี วิริยะเจริญกิจ. ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้นักเรียนและการปฏิบัติจริงของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525.

รุจิรา อินทรดุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการตัดสินใจกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทางการพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ลัดดาวัลย์ ยังเพื่องมนต์. การศึกษาจิกรรมการบริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ละออ ตันติศรินทร์, นันทา เล็กสวัสดิ์ และ อรพิน พรมตัน. ความต้องการบุคลากรทางการพยาบาลในประเทศไทย. พยาบาลสาร 20(มกราคม- มีนาคม 2537) : 1-11.

ละออ หุตางกูร. จารยานำรับพยาบาล. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.

_. จริยธรรมเพื่อคุณภาพการพยาบาล. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5(เมษายน 2536) : 1-10.

วรรณวิไล จันทรากา การพัฒนาผู้นำทางการพยาบาล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2532.

วรรณวิไล จันทรากา และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ : สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, 2533.

วรรณวิไล จันทรากา และพาณี สีৎกลิน. การบริหารการพยาบาลในโรงพยาบาล. ใน เอกสารการสอนวิชา การบริหารโรงพยาบาล 1. กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชน จำกัด, 2527.

วรรณวิไล จันทรากา และสุนทรี ภานุทัต. ทิศทางการพัฒนาบริหารการพยาบาลในทศวรรษหน้า. สารสภากการพยาบาล 6 (มีนาคม, 2534) : 17-19.

- วิจิตร อาวะกุล. เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพาณิช, 2534.
- วิเชียร ทวีลาก. การพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทย. ใน อนุสรณ์ 60 ปี
สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. หน้า 90-117. กรุงเทพฯ : กรุงสยาม
การพิมพ์, 2530.
- นิเทศการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม,
2534.
- วิมล วิสมิตะนันทน์. การวิเคราะห์งานเพื่อกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้าสู่
ตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลแม่และเด็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- วิศิษฐ์ ปียะมาดา. การวิเคราะห์ตัวประกันสมรรถภาพของศึกษาณิเทศก์ กรมพล
ศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ,
2533.
- วีระนาถ นานะกิจ. พฤติกรรมของบุคคลในองค์การ. กรุงเทพฯ : กิจจันทร์การพิมพ์,
2529.
- ศิริพร ตันติพูลวินัย. กลยุทธ์การบริหารการพยาบาลเพื่อความเป็นเลิศ. ใน ประชุม^๕
วิชาการ เรื่อง กลยุทธ์ในการบริหารการพยาบาล : แนวคิดร่วมสมัย. การ
ประชุมวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ อาคาร
สถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 8-10 สิงหาคม 2537.
โรงพยาบาลที่ดึงดูดใจคน. วารสารพยาบาลรามาธิบดี 2(มกราคม 2537) :
75-83.
- ศิริพร สุริยะ. การประยุกต์แนวคิดด้านการตลาดของผู้บริหารการพยาบาลในหน่วย
งานบริการพยาบาลของโรงพยาบาลในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- ศิริอร ขันธ์หัตถ์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรบันทึก,
2531.
- สงวน นิตยารัมภ์พงศ์. วิกฤตโรงพยาบาลของรัฐถึงคราวต้องปฏิรูประบบ. มติชนรายวัน
(3 พฤษภาคม 2536) 10.
- สนอง ศิริกุลวัฒนา. สภาพปัญหาและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง. เอกสารการประชุมเรื่อง
สภาพและแนวโน้มการบริหารงานบริการสุขภาพในทศวรรษหน้า.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. (อัสดง)

สภากาลพยาบาล. รายงานสภากาลพยาบาลขาดแคลนพยาบาลสาขาวิชาการพยาบาล.

กรุงเทพฯ, 2534.

สมควร จิตต์หมื่นไวย. กระบวนการบริหาร ใน การบริหารการพยาบาล. กองงาน
วิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมระหว่างประเทศผ่านศึก, 2533.

สมคิด ชาตุรศรีพิทักษ์. คิดเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอช-เอ็น
การพิมพ์, 2535.

สมคิด รักษาสัตย์. การพัฒนางานทางการพยาบาล : แนวคิดและบทบาทของหัวหน้างาน.

วารสารกองการพยาบาล 17(พฤษภาคม-สิงหาคม 2534) : 4-14.

การสร้างทีมงานและการทำงานเป็นทีม. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชา
การ เรื่องการทำงานเป็นทีม. การประชุมวิชาการ โรงพยาบาลอันเน้นทีมที่ดี
ณ ห้องเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ลพบุรี วันที่ 7-8 พฤศจิกายน 2538.

สมจิต หนูเจริญกุล. การขาดแคลนพยาบาลและแนวทางแก้ไข การสัมมนาวิชาการ
เรื่อง วิชาชีพพยาบาล : อนาคตอยู่ที่ไหน. ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธุรการ
อาคารรัฐสภा 2 วันที่ 27 พฤษภาคม 2537.

สมยศ นาวีกุล. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์, 2536.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารบุคคลแบบใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนัก
พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนามาตรฐานเชิงโครง
สร้างของฝ่ายการพยาบาลระยะที่ 2 : การนำมาตรฐานเชิงโครงสร้างของ
ฝ่ายการพยาบาลไปใช้ ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี., 2536.

สาธารณสุข, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง. กองการพยาบาล. หน้าที่ความรับผิด
ชอบของเจ้าหน้าที่ทางการพยาบาลในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาล
ทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมระหว่างประเทศผ่านศึก,
2530.

สาธารณสุข, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง. กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การบริหาร
การพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมระหว่างประเทศ
ผ่านศึก, 2533.

- สายชล กองอ่อน.** ผลของการมองหมายงานโดยใช้ทีมการพยาบาลต่อสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพและความึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สายหยุด นิยมวิภาต.** บทบาทของพยาบาลต่องานสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทยกำลังพัฒนา: ใน การประชุมวิชาการเรื่อง พยาบาลกับการเป็นผู้นำด้านสุขภาพอนามัย. หน้า 9-12. คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ม.ป.ท., 2535.
- สีลี ศรีวิไล.** จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. (อัดสำเนา) สุ่นทัยธรรมชาติราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุขและโรงพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ญี่ปุ่นเต็ดโปรดักชั่น, 2527.
- สุชาติ ประสิกธ์รัฐสินธุ.** เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาคพิมพ์, 2537.
- สุภารัตน์ ไวยชีตา,** สมิติ หนูเจริญกุล และสุจินต์ วิจิตรกาญจน์. ความึงพอใจในการดึงใจที่จะเข้ามายื่นขอจากวิชาชีพของเจ้าหน้าที่พยาบาลในโรงพยาบาลรามาธิบดี. การประชุมวิชาการรามาธิบดีประจำปี 2536 เรื่อง มิติใหม่ของการแพทย์และสาธารณสุข คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี วันที่ 29-30 เมษายน 2536.
- สุลักษณ์ มีชัยกรพย.** การบริหารการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรุงสยามการพิมพ์, 2534.
- สุวิณี วิวัฒนานันนิช.** การวิเคราะห์กิจกรรมการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ปริญญาคุรุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สม พรังพวงแก้ว.** คุณธรรมของผู้บริหาร. บรรยายในการประชุมผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลประจำปีของสมาคมศิษย์เก่าพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา วันที่ 11 กรกฎาคม 2529.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ในเอกสารประกอบการ
สัมมนาระดับชาติ แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผน
พัฒนาฯ ฉบับที่ 8 3-4 มีนาคม 2538.

อุดร วิริยะเวชกุล. การบริหารสาธารณสุขไทยในศตวรรษหน้า : ผลกระทบจากการ
พัฒนาสารสนเทศทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท พี เอ
ลีฟิว จำกัด, 2537.

อรพรรณ ลือบุญธรรมชัย. ผู้หญิงกับการพัฒนาลักษณะผู้นำ. วารสารพยาบาลศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5(เมษายน 2536) : 12.

อรุณ รักษรม. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม. กระบวนการบริหารการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชา
การบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534.
(อัดสำเนา)

อุทุมพร จำรมาน. วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬา^ล
ลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

อุทุมพร ลิงหอส่าหะ. ภาวะผู้นำและพฤติกรรมการบริหารของพยาบาลหัวหน้าฝ่าย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.

อุทัย หรัญโญ. ประมุขศิลป์ : ศิลปะของการเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการ
พิมพ์, 2534.

เอกชัย กีสุขพันธ์. การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์,
2533.

ภาษาอังกฤษ

American Organization of Nurse Executives. The role and function of the hospital
nurse manager. **Nursing Management** 23(September 1992) : 36-
38.

Anderson, Y. European Nurses Take Lead in Quality Assurance. **International
Nursing Review**, 41(January, 1994) : 13-16.

Andrew, W. H. **Administrative behavior in education**. New York : Harper & Row,
1957.

- Anne, M. B. **Transformational nursing leadership.** New York : Williams & Wilkins, 1990.
- Babara Fuszard, S.W. In Executive Succession. **Dimension of nursing administration.** Backwell Scientific, 1989 : 683-699.
- Barker, A.M. **Transformational nursing leadership.** Maryland : William & Wilkins, 1990.
- Bass, B.M. **Leadership and performance beyond expectation.** New York : The Free Press, 1985.
- Bass, A.M. **Stogdill's handbook of leadership.** New York : The Free Press, 1981.
- Bass, A.M., and Avolio, B.J. **Transformational leadership development.** California : Consulting Psychologist Press, 1990.
- Bennis, W. Leadership transforms vision into action. **Industry Week** 31(may 1982) : 54-58.
- Bennis, W., and Nanus, B. **Leader : The strategies for taking change.** New York : Harper & Row, 1985.
- Bergman, R. Changing perspectives in preparing nurse administrator. **Nursing Administration Quarterly** 3(April 1979) : 73-83.
- Blau, P.M. **The Organization of Academic work.** New York: A Wiley-Inter-Science, 1973.
- Boerstler, H., & Suver, J. Management preparation for nurse executive : The dual degree option. **Nursing Administration Quarterly** 13 (February 1989) : 19-23.
- Brofman, L.J. An evening home visit program. **Nursing outlook** 27 (October 1979) : 657-661.
- Brookl, C.A. Leaders need advanced nursing knowledge. **Nursing Management** 21(Febuary 1990) : 15.
- Broom, L., and Phillip, S. **Sociology.** New York : Plenum Press, 1978.
- Brown, B. Clinical nursing : a basis for administrative excellence. **Nursing Administration Quarterly** 3(April 1979) : 19-25.
- Brown, S.J. Communication strategies used by an expert nurse. **Clinical Nurse Research** 3(February 1994) : 43-56.
- Bueno, D.J. Preparation of nurse managers. **International Nursing Review** 36 (July/August 1989) : 117-120.

- Bulin, G. Judith. **Supervision Skills for Managing Works and Leading People.** Boston; Houghton Mifflin Company, 1995.
- Burns, J.M. **Leadership.** New York : Harperr & Row, 1978.
- Camrey, A.L. **A First Course in Factor Analysis.** New York : Academic Press, 1973.
- Camunas, C.E. Ethical dilemmas of nurse executive : A descriptive study. **Dissertation Abstracts** 52(January 1992) : 1478.
- Carroll, T.L. Administration and organization content in master programs in nursing. in B Henry, C., Arndt, M., DiVincenti, & A.M-tomey (Eds). **Dimension of nursing administration : theory, research, education, practice** Boston : Black Well Scientific Publication, 1989.
- Chase, L. Nurse manager competencies. **JONA** 24(April 1994) : 56-64.
- Christensen, P.J. Ethical component of nursing service administration. **Dissertation Abstracts** 49(March 1994) : 3810.
- Clark, C.C., and Shea, C.A. **Management in nursing : A vital link in the health care system.** New York : McGraw-Hill Book Company, 1979.
- Cleland, V. **The economic of nursing.** Connectient : Appleton and Lang, 1990.
- Cronbach, L.J. **Essential psychological testing.** 3rd ed. New York : Harper & Row, 1970.
- Dale, E. **Management Theory and Practice.** 4th ed. Tokyo : McGraw-Hill International Book company, 1975.
- Davidhizar, R. The best approach is doing nothing. **Nursing Management** 21 (March 1990) : 42-44.
- Dianne Feinstein and Others. **Woman in power the secretes of leadership.** Boston : Houghton Mifflin company, 1992.
- Dienemann, J.A. **Nursing administration : Strategies prospective and application.** Norwalk : Appleton and Range, 1990.
- DiVincenti, M. **Administrating nursing service.** 2nd ed. Boston : Little Brown, 1972.
- Douglass, L.M. **The effective nurse : Leader and manager.** St. Louis : Mosby Year Book, 1992.
- Dubnicki, C., and Sloan, S. Excellence in nursing management competency - base selection and development. **JONA** 21(July 1991) : 40-45.

- Ducker, P.J., and Sullivan, E.J. **Nursing administration : A micro macro approach for Effective nurse executive.** Connecticut : Appleton & Lange, 1992.
- Duffield, C. Nursing unit managers : Defining a role. **Nursing Management** 25 (April 1994) : 63-67.
- Erickson, E.H. The nursing service director. **Journal of Nursing Administration** 10(April 1980) : 6-12.
- Eubanks, P. The new nurse manager : A lynchpin in quality care and cost control. **Hospitals** 66(April 1992) : 22-30.
- Fiedler, F.E. **A theory of leadership effectiveness.** New York : McGraw-Hill, 1970.
- Flippo, E.B. **Personel management.** 6th ed. New York : McGraw-Hill company, 1984.
- Fuszard, B., and Tilby, L. Executive Succession. in B. Henry, C., Arndt, M., DiVincenti, & A.M-Tomey (Eds). **Dimension of nursing administration : Theory research, education and practice.** Boston : Black Well Scientific Publication, 1989.
- Gardner, K.L., and Gander, M. Transition from clinician to administrator. **Nursing Management** 23(January 1992) : 28-29.
- Geraad, C. Recognizing the Nursing Service Director as an administration team member. **Nursing Research** 18 (September-October, 1969) : 452.
- Gillies, D.A. **Nursing management : A system approach.** 2nd ed. Philadelphia : W.B. Saunder, 1989.
- Gomez - Mejia, Louis, et al. The Structure of Managerial Behaviors and Rewards. **Industrial Relations**. 24 (1985) : 147-154.
- Good, C.V. **Dictionary of education.** 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Gould, D. Health care industry : Nurse manager dicision trees problem solving. **Nursing Management** 23(September 1992) : 70-71.
- Grocher-Mursay, M.E., and Dicroe, H.R. **Leadership and management in nursing.** California : Appleton & Lange, 1992.
- Hauer, R.M. Perspective of Directing Hospital Nursing service. **American Journal of Nursing** 69 (September, 1968).
- Hay, P.M. Team building : Bringing Rn_s and Na_s together. **Nursing Management** 25(May 1994) : 52-54.

- Heisler, W.J. Promotion : What does it take to get ahead ?. **Harvard Business Review** 21(1974) : 57-63.
- Hersey, P., and Blanchard, E.K. **Management of organizational behavior**. Englewood Cliffs : N.J. Prentice Hall, 1982.
- Hoffman, C.A. Comprehensive planning seen as way to change health care system. **American Journal of Nursing** 73(February 1973) : 209-214.
- Hoogendijk, L. Qualities for nurse leaders. **Nursing Success Today**. 4(August 1986) : 4-7.
- House, R.J. A 1976 theory of charismatic leadership. in **Leadership : The cutting edge**. Cabonadale : Southern Illinois University Press, 1977.
- Jaco, P.R., Price, S.A., and Davidson, A.M. The nurse executive in the public sector responsibilities, activity, and characteristics. **JONA** 24(March 1994) : 55-62.
- Katz, R.L. Skills of an effective administrator. **Harvard Business Review** (1972): 90-102.
- Kleiner, B. How to make conflict work for you. **Supervisory Management** 23 (March, 1978) : 3-6.
- Koch, M.W., and Fairly, T.M. **Intregrated quality management**. St. Louis : Mosby Year Book, 1993.
- Koontz, H. and O'Donnell, C. **Principle of Management : and analysis of managerial function** : 5th ed. New York : McGraw-Hill, 1972.
- Koontz, H. and Weihrich, H. **Essentials of Management**. 6th ed. Singapore : McGraw-Hill Book, 1990.
- Kotler, P. **Marketing management**. New Jersy : Prentice Hall, 1994.
- Kotler, P. **Marketing management : Analysis, planning, implementation and control**. 7th ed. Englewood Cliffs : Prentice Hall International, 1990.
- Kozier, B., and Erb, G. **Concepts and issues in nursing practice**. California : Addison- Wesley Publishing Company, 1988.
- Likert, R. **New Pattern of Management**. New York : McGraw-Hill, 1962.
- Linda, C. Nurse manager competencies. **JONA** 24(April 1994) : 56-64.
- Lindeman, R.H. **Introduction to bivariate and multivariate analysis**. New York : Scott, Foresman and Company, 1990.

- Loveridge, C.E. Lesson in excellence for nurse administrator. **Nursing management** 22(May 1991) : 46-47.
- MacKenzie, J.L., and Keen, P.G.W. How managers' mind work. **Harvard Business Reviews** (1969) : 79.
- Mahoney, P.A., Jardee, P.H. and Carroll S.S. The Job of Management. **Industrial Relations** 4 (February, 1965) : 103.
- Manthey, M. The nurse manager as Leader. **Nursing Management** 21(June 1990):18-19.
- Marquis, B.L. and Huston, C.J. **Management Decision Making for Nurses**. Philadelphia : J.B.Lippincott co., 1987.
- Marriner, A. Managing conflict. **Nursing Management** 13(June 1992) : 29-31.
- Marriner-Tomey, A. **Guide to nursing management**. 4th ed. St. Louis : Mosby Year Book, 1992.
- Mary, E.G. **Leadership an management in nursing**. New York : Appleton & Lange, a Publishing Devision of Prentice Hall, 1992.
- Mary, E.G., and Helen, R.D. **Leadership and management in nursing**. U.S.A. : Appleton & Lange, 1992.
- McCarthy, E.J. **Basic marketing**. Illinois : Richard D. Irwin, 1978.
- McClur, M.L. The administrative component of the nurse administrator's role. **Nursing Administration Quarterly** 3(April 1992) : 1-12.
- Meggesson, L.C. **Human resource : Case and concepts**. New York : Hartcourt, Brace B. World, 1968.
- Montagu, B. **Nursing management issues and ideals**. Maryland : Aspen, 1992.
- O'Neal, W.L. The knowlegeable and competency acute care hospital nurse executive of the future : Perceptions of practicing chief executive officer and nurse executive. **Dissertation Abstracts** 51(February 1991) : 3781.
- O'Sullivan, D.D. Implement Hospital wide Quality Assurance. **Quality Progress** 24 (February, 1991) : 28-32.
- Parasuramann, A. Customer - oriented corporate cultures are crucial to service marketing success. **The Journal of Service Marketing** 1(summer 1987) : 39.

- Parasuramann, A., Zeithaml, V.A., and Berry, L.L. A conceptual model of service quality and its implication for future research. **The Journal of Marketing** 49(Fall 1985) : 41-50.
- Pearce, J.A., and Robinson, R.B. **Management**. Singapore : McGraw Hill Book, 1989.
- Peter, F.D. **The practice of management**. New York : Harper & Row, 1954.
- Pilette, C.P., and Kirby, K.K. Expectation and responsibilities of nursing director role. **Nursing Management** 22(March 1991) : 77-80.
- Poulin, M.A. Education for nurse administrators : An epilogue. **Nursing administration Quarterly** 3(April 1990) : 45-51.
- Price, S.A. Master's programs preparing nursing administrations : What are the essential components? **Journal of Nursing Administration** 14 (January 1984) : 11-17.
- Riley, W., and Schaefers, V. Costing nursing services. **Nursing Management** 14(December 1983) : 40-43.
- Robbins, S.P. **Organizational behavior**. 6th ed. U.S.A. : Simon & Schuster, 1993.
- Russel, C.S. **Management and leadership for nurse manager**. U.S.A.: Jones and Barlett, 1990.
- Ruth, M.T. **Nursing leader and management : concepts and practice**. 2nd ed. U.S.A. : F.A., 1989.
- Schmidt, C.E. Gillies, et. al. Marketing the home health care agenecy : Do nurses and physicians agree? **Journal of Nursing Administration** 20 (November, 1990) : 9-17.
- Simon, H.W. **The new science and management decision**. revised ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc., 1977.
- Simmon, H.J. Community health planning with and without nursing. **Nursing Outlook** 22 (April 1974) : 260-264.
- Simms, L., Price, S.A., and Ervin, N.E. **The professional practice of nursing administration**. New York : John Wiley & Sons, 1985.
- Singleton, E.K. Organization and administration content in doctoral nursing program. in B Henry, C., Arndt, M., Divincenti, & A.M-tomey (Eds). **Dimension of nursing administration : theory, research, education and practice**. Boston : Black Well Scientific Publication, 1989.

- Smith, T.O. Management skills for director of nursing. **JONA** 23(1993) :38-48.
- Sovie, M.D. Exceptional executive leadership shaper nursing's future. **Nursing Economics** 5(1987)
- Sovie, M.D. Nurse manager : A key role in clinical outcomes. **Nursing Management** 25(March 1994) : 30-34.
- Steven, B. Improving nurses' manager skills. **Nursing Times** 76(1980) : 2022.
- Stevens, B.J. The role of nurse executive. **Journal of Nursing Administration** 11 (February 1981) : 19-23.
- Stogdill, R.M. **Handbook of leadership : A survey of theory and research.** New York : The Free Press, 1984.
- _____. **Personal factors associated with leadership : survey of literature in leadership.** Maryland : Penguin Books, 1969.
- Strasen, L. **Key business skill for nurse manager.** Philadelphia : J.B. Lippincott, 1987.
- Sullivan, E.J., and Decker, P.J. **Effective management in nursing.** 2nd ed. California : Addison Wesley, 1988.
- Terry, G.R. **Principle of management.** 7th ed. Illinois : Richard D.Irvin, 1977.
- Tilbury, M.S. Issues and trends in nursing service administration education. **Journal of Nursing Admnistration** 22(Febyuary 1992) : 13-14.
- Tilbury, M.S., and Fisk, T. A. **Marketing and nursing : A contemporaly view.** Maryland : National Health Publishing, A Division of Williams Wilkins, 1985.
- Vroom, V.H. **Work and motivation.** New York : John Willy and Sons, 1964.
- Walker, D.D. The cost of nursing care in hospitals. **Journal of Nursing Administration** 13(March 1983) : 13-18.
- Walper, L.F., and Pena, J.J. **Health care administration : Principle and practice.** Maryland : An Aspen publication, 1987.
- Ward, M.J., and Price, S.A. **Issue in nursing administration select reading.** St.Louis : Mosby Year Book, 1991.
- Webster, N. **Webster's new twentieth century dictionary of English language.** 2nd ed. William Collins : Publishers Inc, 1980.

World Health Organization. **A WHO expert committee on the education and training of nurse teachers and managers with special regard to primary health care met.** Geneva, 3-7 October, 1983.

- _____ . **A report of the first interregional : Dialoque on HFA leadership resource and support network development.** Newdelhi. 28 July - 8 August, 1986.
- _____ . **HFA leadership Information Mattering WHO/HLD/87.4.**
- _____ . **How can leadership be developed / enhanced ? challenges and Opportunity.** Geneva, 10 March 1988.
- _____ . **Report of the technical discussions on leadership development for health for all.** Geneva, 7 May 1988.
- _____ . **Competency - Based Curriculum Development in Medical Education : An Introduction.** Geneva, 1978.

Yoddumnern-Attig, B., Allen-Attig, G., Boonchalaksi, W., Richter, K., and Soonthorndhada, A., ed. **Qualitative methods for population and Health Research.** Thailand : Mahidol University, 1993.

Young, L.C. and Hayne, A.N. **Nursing Administration : From Concept to Practice.** Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1989.

Yukl, G.A. **Leadership in organization.** New Jersy : Prentice Hall, 1989.

Yukl, G.A. , and Van Fleet, D.D. Cross-situational, multimethod research on military leader effectiveness. **Organizational Behavior and Human Performance** 30(1982) : 87-108.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

- รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ
- ขั้นตอนการทำกลุ่มสนทนา
(Focus group discussion)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมกลุ่มสนทนากลุ่มสุขภาพจิต

1. นายแพทย์ช้านาณู ภู่เอี่ยม

วุฒิการศึกษา : 医学士 (แพทยศาสตรบัณฑิต)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผ่านหลักสูตรนักศึกษาผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข

เคยได้รับทุน Jica และ Usaid และทุนของกระทรวงสาธารณสุข อบรมปะรุงปะครอง

สัมมนา และศึกษาดูงานด้านการบริหารโรงพยาบาล สาธารณสุข และการวางแผนครอบครัว
ประเทศต่าง ๆ ทั้งในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และเอเชีย

ได้รับโล่รางวัลผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไปดีเด่นของประเทศไทย (โรงพยาบาล
ขนาด 361 - 500 เตียง) ประจำปี 2537 ของกระทรวงสาธารณสุข

วิทยากรพิเศษในการบรรยายทางวิชาการ เกี่ยวกับการบริการสุคุณเป็นเลิศใน
การปะรุงปะครองสัมมนาทางการพยาบาลต่าง ๆ

ได้รับรางวัลนักสาธารณสุขดีเด่น ปี 2539 จากสมาคมศิษย์เก่า สาธารณสุข
ศาสตร์

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุตรดิตถ์

2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด นิยมวิภาต

วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรีทางการพยาบาล จาก Marquette University, Milwaukee,
Wisconsin USA.

ปริญญาโททางการพยาบาล จาก Marquette University, Milwaukee,
Wisconsin USA.

ปริญญาเอกทางการพยาบาล จาก Marquette University, Milwaukee,
Wisconsin USA.

ปริญญาเอกกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการพยาบาลจากมหาวิทยาลัย
ครินครินทร์วิโรฒ

ปริญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พยาบาล) จาก
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

คณะกรรมการพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่ปรึกษาทางการพยาบาล องค์กรอนามัยโลก ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงนิวเดลลี ประเทศไทยเดียว

ผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาล องค์กรอนามัยโลก เจนิวา

สมาชิกสภานิติบัญญัติ ปี พ.ศ. 2517

ดำเนินการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขึ้นเป็นแห่งแรกของประเทศไทย และดำรงตำแหน่งเป็นคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ คนแรกของประเทศไทย

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเวชธานี

3. ดร.ศิริพร ตันติพูลวินัย

วุฒิการศึกษา : ประกาศนียบัตรการพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย โรงเรียนพยาบาล
โรงพยาบาลมิชชั่น

B.S.N. - Philippine Union College

M.S.N. - Philippine Union College

Ph.D. - Educational Administration - Silliman University, Philippines.

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

อดีตผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมิชชั่น ภูเก็ต

อดีตรองผู้อำนวยการโรงพยาบาล - ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมิชชั่น

Nurse Consultant - Adventist Health Service Asia Pacific ภาคพื้น Asis Pacific

คณะกรรมการตรวจสอบ - รับรองมาตรฐาน สถานศึกษา (College & University Accreditation) และสถานบริการสุขภาพ (Health Care Accreditation) ให้กับเครือข่าย
Seventh-Day Adventist Institution ภาคพื้น Asia Pacific

อาจารย์พิเศษ Adventist international Institide of Advance Study.

อาจารย์พิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯลฯ

วิทยากรทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

ประธานอนุกรรมการ การสร้างเกณฑ์ตรวจสอบ รับรองมาตรฐานการปฏิบัติการ
พยาบาลเพื่อพัฒนาวิชาชีพ สภากาชาดไทย

ที่ปรึกษาเครือข่ายผู้บริหารการพยาบาลโรงพยาบาลโรงพยาบาลเอกชน

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยพยาบาลมิชชั่น

4. รองศาสตราจารย์สิง อภิปัลกุล

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

พยาบาลประจำการระดับ 4 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

อดีตรองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อดีตหัวหน้าภาควิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อดีตหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อดีตผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคล โรงพยาบาลธนบุรี

อดีตหัวหน้าฝ่ายผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเวชธานี

วิทยากรพิเศษในการบรรยายทางวิชาการเกี่ยวกับกลุ่มสัมพันธ์ การพัฒนาบริการสุขภาพ เลิศ จิตวิทยาการบริการ จิตวิทยาการสื่อสาร ในการประชุมสัมมนาทางการพยาบาลต่าง ๆ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5. นางสาวจaruวรรณ เสวງวรรณ

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลด้านวิชาการ โรงพยาบาลราชวิถี

หัวหน้าทีมพัฒนาโรงพยาบาลชุมชนกุ่มภาคใต้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ของกรรมการแพทย์ และสำนักงาน ก.พ.

วิทยากรที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการและทำงาน และคณะกรรมการจัดทำคู่มือการบริหารการพยาบาล

และคู่มือการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการพยาบาล ใน รพศ./รพท.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี

6. นางสาวคำไฟ วิจิตรจันทร์

วุฒิการศึกษา : กศบ. (พยาบาล) ประกาศนียบัตรพยาบาลดุลครรภ์

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการของสถานบริการ และหน่วยงาน

สาธารณสุขส่วนภูมิภาค

ประสบการณ์ด้านการสอนเป็นอาจารย์พิเศษวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

ราชบุรี

เป็นวิทยากรพิเศษของกระทรวงสาธารณสุขในการประชุมทางด้านการพยาบาล และการสาธารณสุขในการประชุมสัมมนาการพยาบาลต่าง ๆ

ปัจจุบันปฏิบัติงานเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาล รองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชบุรี

7. นางสาวประพิศ เอี่ยมนิม

วุฒิการศึกษา : ประกาศนียบัตรการพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย (เทียบเท่าปริญญาตรี)
วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช
มหาบัณฑิตรัฐประศาสนศาสตร์ นิต้า

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
อดีตผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
ผู้บริการสังคมเดือน สาขาวิชาการพยาบาล ของสมโตรารีอุตรดิตถ์ ปี 2516
สนับสนุนวิชาชีพเดือน สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

พ.ศ. 2522

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลอุตรดิตถ์

8. นางสาวสมหมาย ทิรัญนุช

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาล มหาวิทยาลัยขอนแก่น
นักวิชาการพยาบาล ระดับ 5 กระทรวงสาธารณสุข
นิเทศการบริหารจัดการ ด้านการพยาบาล ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป
วิทยากรพิเศษในการบรรยายทางวิชาการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การพยาบาล การพัฒนางานด้านการพยาบาลทุกระดับ ในการประชุมสัมมนาทางการพยาบาล ต่างๆ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาการพยาบาลในโรงพยาบาล กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข

9. นางมาริษา สมบัติบูรณ์

วุฒิการศึกษา : พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ปฏิบัติงานพยาบาลประจำการหอผู้ป่วยพิเศษ

ปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยพิเศษ

ปฏิบัติงานเป็นผู้ตรวจสอบการงานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ

ปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

ประธานกรรมการจัดทำทุนรายได้ของโรงพยาบาลศิริราช

วิทยากรพิเศษในการบรรยายทางวิชาการเกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ

ในการประชุม สัมมนาทางการพยาบาลต่าง ๆ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

10. พันเอกหญิงอัญชัญ ไพบูลย์

วุฒิการศึกษา : พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ปฏิบัติงานพยาบาลประจำการ I.C.U. โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ปฏิบัติงานหัวหน้าหอผู้ป่วย I.C.U. โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

อดีตหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดร

วิทยากรพิเศษในการบรรยายทางวิชาการเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน

ในการประชุมสัมมนาทางการพยาบาลต่าง ๆ ของกองทัพบก

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล แผนกพยาบาลวิสัญญี และห้องผ่าตัด

โรงพยาบาลอานันทมหิดล

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

กำหนดการทำ Focus Group
เรื่อง สมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ
ณ ห้องอัมนาด อาคาร ศศินเวศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2537

*****

9.00 - 9.10 น.	ประธานกล่าวเปิดต้อนรับ
9.10 - 10.00 น.	สนทนากลุ่มเรื่อง “ สมรรถนะที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในโรงพยาบาลของรัฐ ”
10.00 - 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.30 - 12.00 น.	สนทนากลุ่ม (ต่อ)
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00 น.	นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เปรียบเทียบกับข้อเสนอของกลุ่ม
14.00 - 14.30 น.	พักรับประทานน้ำชา
14.30 - 15.00 น.	สรุปผลการสนทนากลุ่ม

*****

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**กลวิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม
เรื่อง สมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ**

ขั้นตอนที่ 1

กล่าวนำความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษาสมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ

ขั้นตอนที่ 2

- 2.1 ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดสมรรถนะที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ และหาตัวประกันสมรรถนะแต่ละด้านโดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
- 2.2 รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านลงในแผ่นใสเพื่อนำเสนอในช่วงบ่าย

ขั้นตอนที่ 3

- 3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
- 3.2 รวบรวมข้อคิดเห็นที่ตรงกัน ข้อความที่คล้ายกัน สอดคล้องหรือเชื่อมโยงกันจากการสนทนากลุ่มและจากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัย
- 3.3 หาข้อตกลงร่วมกัน เรียงลำดับความสำคัญของสมรรถนะและรายการสำคัญของสมรรถนะแต่ละด้านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 4

- 4.1 สรุปผล
- 4.2 กล่าวขอบคุณ และปิดการประชุม

คณะทำงานและผู้ประสานงานการดำเนินการสนับสนุน
เรื่อง สมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในโรงพยาบาลของรัฐ

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิดา ตามพงศ์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ฝ่ายต้อนรับ :

1. นางนงลักษณ์ อันนันดาวร	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา
2. นางจันทร์ศรี ไตรยบังษ์	หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลเสนา อ. เสน่ฯ จ. พระนครศรีอยุธยา

พิธีกรและผู้นำสนับสนุน :

พ.ต. หญิง อังคณา สุเมธสิทธิกุล รองหัวหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรม
โรงพยาบาลอันนันทมหิดล จ. ลพบุรี

ฝ่ายรวมรวมข้อมูล :

1. นางสัญญาลักษณ์ แย้มวิบูล	นักวิชาการ กองการพยาบาลสามารถสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
2. นางสาวจันทร์ สังข์สุวรรณ	หัวหน้าหอผู้ป่วยหญิง โรงพยาบาลตาคลี อ.ตาคลี จ. นครสวรรค์
3. นางสาวอรุณรัตน์ ศรีจันทร์นิตย์	พยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยอันนันทมหิดล 7 โรงพยาบาลศิริราช
4. นางสาวจันทร์เพ็ญ พาหงษ์	พยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลเลิดสิน

ชาย

บันทึกภาพ :

นางกนกพร กลลิสงห์ พยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยอุบัติเหตุพิเศษ 3
โรงพยาบาลศิริราช

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบวัด

<u>ผู้ทรงคุณวุฒิ</u>	<u>ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน</u>
1. นางสายหยุด นิยมวิภาต	รองศาสตราจารย์ ดร. รองผู้อำนวยการโรงพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเวชธานี กรุงเทพฯ
2. นางพวงรัตน์ บุญญาณุรักษ์	รองศาสตราจารย์ ดร. คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นางสาวศิริพร ตันติพูลวินัย	ดร. อธิการบดีวิทยาลัยพยาบาลมิชชั่น
4. นางสาวฟาริดา อิบรารีม	รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
5. นางพรพรรณ วรสีหะรัตนอมร	ดร. รองคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
6. นางยุวดี เกตุสัมพันธ์	ดร. หัวหน้าหน่วยพัฒนาบุคลากร โรงพยาบาลศิริราช
7. นางสาวส่อง อภิปัลกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเวชธานี กรุงเทพฯ
8. นางสาวจaruวรรณ เสวกวรรณ	รองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี
9. นางสาวสมหมาย หริษฐนุช	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบริการพยาบาลในโรงพยาบาล กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข
10. นางสาวบุญใจ ศรีสกิดิย์รากร	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. นางอัญชัญ ไพบูลย์	พันเอกหญิง พยาบาลหัวหน้าแผนกวิสัญญีและ ห้องผ่าตัด
12. นางสาวเทียมใจ ศิริวัฒนกุล	โรงพยาบาลอันนэмหิดล จ.พบุรี พันตรีหญิง ฝ่ายยุทธการและการข่าว กรมแพทย์ทหารบก

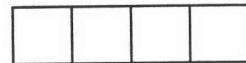
ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดระดับความสำคัญสมรรถนะ
ของ
หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 - 4

**แบบวัดระดับความสำคัญสมรรถนะของ
หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในโรงพยาบาลของรัฐ**

คำชี้แจง

แบบวัดนี้มีจุดประสงค์เพื่อ สำรวจความคิดเห็นของท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญว่า ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีสมรรถนะต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ตามระดับความสำคัญที่กำหนดให้

1. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หมายถึง ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ ตลอดจนคุณลักษณะที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลจำเป็นต้องมี และสามารถแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

2. แบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม คือ

- ก) สมรรถนะด้านการวางแผน
- ข) สมรรถนะด้านการจัดระบบงาน
- ค) สมรรถนะด้านการอำนวยการ
- ง) สมรรถนะด้านการควบคุม
- จ) สมรรถนะด้านวิชาการ
- ฉ) สมรรถนะด้านการตลาดบริการพยาบาล
- ช) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ

ตอนที่ 1 สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย () ถูก ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่เป็นคำตอบ หรือเดิมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย

1. อายุของท่าน

6

- [ ] 1. 30 - 40 ปี [ ] 2. 41 - 50 ปี
 [ ] 3. 51 - 60 ปี

2. วุฒิทางการศึกษาของท่าน

7

- [ ] 1. ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา [ ] 2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 [ ] 3. ปริญญาโท [ ] 4. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

3. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานสังกัดใด

8

- [ ] 1. กระทรวงสาธารณสุข [ ] 2. กระทรวงกลาโหม
 [ ] 3. กระทรวงมหาดไทย [ ] 4. ทบวงมหาวิทยาลัย
 [ ] 5. กรุงเทพมหานคร

4. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งใด

9

- [ ] 1. หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล / (อาจมีชื่อเรียกต่างกันไปตามสังกัด)
 [ ] 2. ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล / (อาจมีชื่อเรียกต่างกันไปตามสังกัด)

5. จำนวนปีที่ท่านดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงพยาบาลแล้ว

10

- [ ] 1. ไม่เกิน 5 ปี [ ] 2. 6 - 10 ปี
 [ ] 3. 11 - 15 ปี [ ] 4. 16 - 20 ปี
 [ ] 5. 20 ปีขึ้นไป

6. ท่านเคยได้รับการอบรมทางการบริหารหรือไม่

11

- [ ] 1. ไม่เคย [ ] 2. เคย (โปรดตอบคำถามข้อ 7)

7. โปรดระบุชื่อหลักสูตรการบริหารที่ท่านได้รับการอบรมมาแล้ว

12

- [ ] 1. หลักสูตรศึกษาอบรมระยะสั้น [ ] 2. หลักสูตรระดับปริญญาโท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

คำชี้แจง กรุณาให้น้ำหนักคะแนนตามความคิดเห็นของท่านว่า รายการสมรรถนะต่อไปนี้ มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ต่อผู้อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผล โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบตัวเลขหน้าข้อความแต่ละข้อ ตัวเลขแต่ละค่ามีความหมายดังนี้

5 หมายถึง รายการสมรรถนะที่สำคัญมากที่สุด

หากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีสมรรถนะดังกล่าว จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

4 หมายถึง รายการสมรรถนะที่สำคัญมาก

หากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีสมรรถนะดังกล่าว จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาก

3 หมายถึง รายการสมรรถนะที่สำคัญปานกลาง

หากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีสมรรถนะดังกล่าว จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลปานกลาง

2 หมายถึง รายการสมรรถนะที่สำคัญน้อย

หากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีสมรรถนะดังกล่าว จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย

1 หมายถึง รายการสมรรถนะที่สำคัญน้อยที่สุด

หากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีสมรรถนะดังกล่าว จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
1 2 ③ 4 5	1. มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบข้าราชการพลเรือน	
1 2 3 4 ⑤	2. มีความขยันอดทน	

จากตัวอย่าง : หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลว่า
 ข้อ 1 การมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็น สมรรถนะที่สำคัญปานกลาง สำหรับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล
 ข้อ 2 ความขยัน อดทน เป็น สมรรถนะที่สำคัญมากที่สุด สำหรับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดให้น้ำหนักคะแนนตามความคิดเห็นของท่านว่า รายการสมรรถนะต่อไปนี้ มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ต่อผู้อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยขอให้ทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบตัวเลขระดับความสำคัญของสมรรถนะที่อยู่หน้าข้อความแต่ละข้อ

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
	ก) สมรรถนะด้านการวางแผน	
1 2 3 4 5	1. รวมรวมวิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลที่จำเป็นมาใช้ในการวางแผนงาน (13)	
1 2 3 4 5	2. มีความรู้ ความเข้าใจสาธารณสุขมูลฐาน และใช้เป็นกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุการมีคุณภาพชีวิตที่มี จปฐ. เป็นเครื่องชี้วัด (14)	
1 2 3 4 5	3. ใช้ความรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ในการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของฝ่ายการพยาบาล (15)	
1 2 3 4 5	4. ระดมบุคลากรทุกระดับให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย นโยบาย กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ กำหนด แผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาล แผนพัฒนา สาธารณสุขและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และความคาด หวังของประชาชน (16)	
1 2 3 4 5	5. จัดทำแผนงบประมาณ และแผนอัตรากำลังของฝ่ายการพยาบาล ให้เพียงพอที่จะปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการได้ (17)	
1 2 3 4 5	6. ปรับปรุงแผนงานและกลยุทธ์การดำเนินงานให้เหมาะสมและทันการ อยู่เสมอ (18)	
1 2 3 4 5	7. เป็นคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย และกลยุทธ์ของโรงพยาบาล (19)	
	ข) สมรรถนะด้านการจัดระบบงาน	
1 2 3 4 5	8. วิเคราะห์งาน แบ่งหน่วยงาน และจัดวางความสัมพันธ์ของระบบงาน ภายใต้ฝ่ายการพยาบาล (20)	
1 2 3 4 5	9. จัดทำโครงสร้างการบริหาร โดยการจัดทำสายการบังคับบัญชา การ กำหนดตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และการติดต่อสื่อสาร ที่ จะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ชัดเจน (21)	
1 2 3 4 5	10. จัดทำแบบพร้อมงาน เพื่อกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่รับผิดชอบ ของ บุคลากรพยาบาลทุกตำแหน่ง (22)	
1 2 3 4 5	11. กำหนดความต้องการบุคลากร จัดอัตรากำลังบุคลากรพยาบาลได้ เหมาะสม เพียงพอสำหรับให้บริการแต่ละหน่วยงาน (23)	

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
1 2 3 4 5	12. กำหนดระเบียบและกฎหมายในการบริหารบุคลากรพยาบาล การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้น การให้รางวัล การออกจากงาน ของบุคลากรพยาบาล	(24)
1 2 3 4 5	13. ปรับปรุงระบบการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาลให้มีความอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับหน่วยงานหลัก	(25)
1 2 3 4 5	14. จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงตลอดทั้งองค์กร	(26)
1 2 3 4 5	15. สร้างเครือข่ายหรือแนวร่วมบุคลากรอย่างไม่เป็นทางการในองค์การพยาบาล	(27)
ค) สมรรถนะด้านการอำนวยการ		
1 2 3 4 5	16. ชักจูงให้ผู้ร่วมงานเกิดการร่วมแรงร่วมใจ เต็มใจปฏิบัติงานให้บรรลุ จุดหมาย	(28)
1 2 3 4 5	17. มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ของผู้ร่วมงานแต่ละคน	(29)
1 2 3 4 5	18. ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ให้เกิดความสะดวกและคล่องตัวในการทำงาน	(30)
1 2 3 4 5	19. จัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคล กลุ่ม ในฝ่ายการพยาบาลและฝ่ายอื่น ๆ	(31)
1 2 3 4 5	20. เจรจาต่อรองเพื่อรักษาผลประโยชน์อันชอบธรรมของฝ่ายการพยาบาล	(32)
1 2 3 4 5	21. เมื่อถูกละเมิดสิทธิ์แสดงออกอย่างเหมาะสมในการรักษาสิทธิ์ของฝ่ายการพยาบาล	(33)
1 2 3 4 5	22. เป็นที่ปรึกษาแนะนำ ให้ความช่วยเหลือแก่ลูกน้องในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	(34)
1 2 3 4 5	23. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้อีกด้วยการปฏิบัติงานของลูกน้อง	(35)
1 2 3 4 5	24. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดปัญหา ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้รวดเร็ว เหมาะสม	(36)
1 2 3 4 5	25. ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสาร 2 ทางที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างผู้บริหารในฝ่ายการพยาบาลกับบุคลากรพยาบาล	(37)
1 2 3 4 5	26. สร้างความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม	(38)
1 2 3 4 5	27. นำการประชุม และควบคุมการประชุมได้	(39)
1 2 3 4 5	28. ลงไตรมาสเพื่อยืนยันที่ほと้ปัจจุบันเพื่อพนประท้วงหน้าหอปัจจุบัน พยาบาล และ ผู้ป่วย ตัวต่อตัว ทำให้ทราบปัญหาที่แท้จริงของลูกน้อง	(40)
1 2 3 4 5	29. นิเทศลูกน้องตามความแตกต่างของแต่ละคน และแต่ละสถานการณ์	(41)

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
	ก) สมรรถนะด้านการควบคุม	
1 2 3 4 5	30. จัดทำมาตรฐานบริการพยาบาลให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน วิชาชีพ (มาตรฐานเชิงโครงสร้าง มาตรฐานเชิงกระบวนการ และ มาตรฐานเชิงผลลัพธ์)	(42)
1 2 3 4 5	31. จัดทำรูปแบบการประกันคุณภาพการพยาบาลในหน่วยงานอย่างครบวงจร	(43)
1 2 3 4 5	32. ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขข้อ ^{บกพร่อง} ต่าง ๆ	(44)
1 2 3 4 5	33. จัดทำรูปแบบการตรวจสอบระบบงานด้านต่าง ๆ ภายใต้การ พยาบาล	(45)
1 2 3 4 5	34. กำหนดเกณฑ์ และหัววิธีที่เหมาะสมในการพิจารณาความดีความชอบ และการดำเนินการทางวินัย	(46)
1 2 3 4 5	35. จัดทำระบบควบคุมการใช้ทรัพยากร เงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่อย่าง จำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	(47)
1 2 3 4 5	36. ทำให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานอย่างมีวินัย ยึดถือระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้	(48)
1 2 3 4 5	37. ปรับแผนงานเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง	(49)
1 2 3 4 5	38. จัดระบบรายงานผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจ และการปรับปรุงแก้ไข	(50)
	ก) สมรรถนะด้านวิชาการ	
1 2 3 4 5	39. จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรพยาบาลทุกระดับอย่างต่อเนื่อง (เช่น จัดประชุม วิชาการ ฝึกอบรมระยะสั้น ระยะยาว ศึกษาต่อเนื่อง ดูงาน เป็นต้น)	(6)
1 2 3 4 5	40. จัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ (เช่น การจัดประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ ผลงานวิชาการพยาบาล จัดหาจัดทำตำรา คู่มือ วารสาร โสต ทัศนูปกรณ์ เป็นต้น)	(7)
1 2 3 4 5	41. เป็นครุ ผู้ฝึก ที่ปรึกษาในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการ บริหารการพยาบาลแก่พยาบาลผู้มีศักยภาพที่จะเป็นผู้บริหารในอนาคต	(8)
1 2 3 4 5	42. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดโปรแกรมการศึกษาอบรม ดูงาน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแกนักศึกษา	(9)
1 2 3 4 5	43. ริเริ่ม ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา งานบริการพยาบาล	(10)
1 2 3 4 5	44. สามารถทำวิจัยได้	(11)

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
1 2 3 4 5	45. นำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานด้านบริหาร บริการ และ วิชาการ	(12)
1 2 3 4 5	46. มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลในสาขาใด สาขานึง อย่าง ลึกซึ้ง	(13)
1 2 3 4 5	47. นำเสนอผลงานทางวิชาการได้	(14)
1 2 3 4 5	48. เขียนตำรา บทความทางวิชาการตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการ	(15)
	ฉบับ) สมรรถนะด้านการตลาดบริการพยาบาล	
1 2 3 4 5	49. ริเริ่มส่งเสริมให้มีการวิจัยทางการตลาด (เช่น ศึกษาความต้องการ ความคาดหวังของผู้รับบริการ และค้นหาสาเหตุที่ทำให้บริการไม่เป็นไป ตามความคาดหวังของผู้รับบริการ เป็นต้น)	(16)
1 2 3 4 5	50. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และปรับปรุง พัฒนาบริการใหม่ ๆ ให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการแต่ละกลุ่ม	(17)
1 2 3 4 5	51. มีความรู้ ความเข้าใจ ในสภาพการแข่งขันในด้านอุตสาหกรรมการรักษา พยาบาล และสามารถกำหนดกลยุทธ์การแข่งขันเพื่อสร้างความประทับ ใจแก่ผู้รับบริการ (เช่น กลยุทธ์การสร้างความแตกต่างด้านเทคโนโลยี ความเชี่ยวชาญ สถานที่ และราคาไม่แพง เป็นต้น)	(18)
1 2 3 4 5	52. พัฒนามาตรฐานบริการพยาบาลที่ใช้ความคาดหวังและความต้องการ ของผู้รับบริการเป็นเกณฑ์ (เช่น การมีอัธยาศัย ความเข้าใจและรู้จักผู้ใช้ บริการ ความเต็มใจที่จะให้บริการ ความสะดวก ความรวดเร็ว เป็นต้น)	(19)
1 2 3 4 5	53. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีดูดี สร้างความเชื่อถือแก่ผู้รับ บริการ (เช่น อาคารสถานที่สะอาด สวยงาม เทคโนโลยีทันสมัย พยาบาลแต่งการสะอาด สวยงาม มีเจ้าหน้าที่เพียงพอ เป็นต้น)	(20)
1 2 3 4 5	54. จัดบริการเสริมเพื่อเสนอทางเลือกแก่ผู้รับบริการในแผนกที่มีผู้รับบริการ มากเกินไป (เช่น มีโทรศัพท์ วีดีทัศน์ ให้ดู จากเครื่องดื่ม มีหนังสือพิมพ์ ให้อ่าน การนัดหมายล่วงหน้า มีร้านค้าและบริการอื่น ๆ)	(21)
1 2 3 4 5	55. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์บริการพยาบาลเพื่อให้ประชาชนรู้จักและมา ใช้บริการพยาบาล (เช่น การบริการออกสถานที่ การจัดนิทรรศการ การ ให้สุขศึกษาทางวิทยุท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ การจัดทำโสดทัศนุปกรณ์ เป็นต้น)	(22)

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
1 2 3 4 5	56. นำเทคนิคการบริหารสมัยใหม่มาใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดบริการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพ (เช่น การคำนวณความต้องการทรัพยากรในอนาคตให้มีเพียงพอเมื่อจะใช้และไม่เหลือตกค้าง การคำนวณจำนวนคริบที่เหมาะสมในการรอคอย การคำนวณสัดส่วนจำนวนผู้มารับบริการและจำนวนผู้ให้บริการที่เหมาะสม เป็นต้น)	(23)
1 2 3 4 5	57. มีส่วนร่วมในการกำหนดราคาค่าบริการที่ทำให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรม	(24)
1 2 3 4 5	58. พัฒนาและจัดบริการที่เน้นความเขี่ยวชาญเฉพาะทาง (เช่น บริการที่มีพยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจ โรคเรื้อรัง อุบัติเหตุ ผู้ป่วยภาวะวิกฤต เป็นต้น)	(25)
1 2 3 4 5	59. กำหนดกลยุทธ์เชิงรุกทางการตลาดบริการพยาบาล (เช่น การหากลุ่มผู้รับบริการใหม่ การติดตามเยี่ยมบ้านผู้ป่วย หลังการจำหน่ายจากโรงพยาบาล จัดบริการใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากโรงพยาบาลอื่น เป็นต้น)	(26)
ช) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ		
1 2 3 4 5	60. ริเริ่มในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง โดยการออกสภาพที่ไม่พึงประสงค์ ในปัจจุบัน และสร้างวิสัยทัศน์ (Vision)* ที่ฝ่ายการพยาบาลควรจะเป็นในอนาคต และกำหนดกลยุทธ์ในยุคใหม่ที่จะทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริง	(27)
1 2 3 4 5	61. ใช้คำว่า สัญญาลักษณ์ ภาพ เพลงปลุกใจ หรือ บทกลอน ในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ที่จะทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริง ไปสู่คนอ่อน เพื่อให้ทุกคนยอมรับและยึดถือปฏิบัติร่วมกัน	(28)
1 2 3 4 5	62. ใช้สุภาษีดั้วนหน้าในปี 2543/คุณภาพชีวิต เป็นจุดหมายในการทำงานของบุคลากรทุกคนในฝ่ายการพยาบาล	(29)
1 2 3 4 5	63. ยึดถือความเป็นธรรม (เน้นการให้บริการแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเสี่ยง) และความยุติธรรมในสังคม (การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ) และปลูกฝังจริยธรรมนี้ให้ลูกน้องยึดถือเช่นเดียวกับตน	(30)
1 2 3 4 5	64. พากเพียร อดทน เมื่อจะทำสิ่งใดก็ทำจนสำเร็จ ทำอย่างต่อเนื่อง ไม่ลดละ ไม่ยอมพ่ายแพ้ต่ออุปสรรคใด ๆ ในการทำงาน	(31)

วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง ภาพ ภาวะ หรือสภาพการณ์ที่น่าประทับน่าทึ่ง ที่ผู้นำหรือผู้บริหารอยากเห็น หรืออยากให้เกิดขึ้นในอนาคต (5-10 ปีข้างหน้า) ซึ่งต้องสอดคล้องกับจุดยืน เป็นภาพที่สร้างความหวังใหม่ ทำให้สามารถกระตุ้นใจ หรือร้อนใจ ให้กับบุคคลในองค์กร ให้ร่วมมือกัน ให้สามารถทำงานได้ดี โดยมีเวลามากพอที่จะทำให้เป็นจริงได้

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
1 2 3 4 5	65. เป็นมิตร ใจดี เป็นกันเอง ใกล้ชิดลูกน้อง ทำให้ลูกน้องอบอุ่น สนับไจ เมื่อเข้าใกล้	(32)
1 2 3 4 5	66. กล้าหาญ กล้าเสียง กล้าคิด กล้าพูด พูดจริง ทำจริง กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง	(33)
1 2 3 4 5	67. พัฒนาลูกน้องให้มีทักษะ และมีความสามารถที่จะดำเนินกิจกรรมใหม่ ๆ (เช่น ฝึกอบรมเป็นพี่เลี้ยง ถ่ายทอดความรู้ ให้ข้อมูล ข่าวสาร บอกปัญหา แนะนำวิธีทำงาน ริเริ่มโครงการใหม่ ๆ ให้ทำ ให้อิสระในการทำงาน)	(34)
1 2 3 4 5	68. ใช้ทักษะพิชารณ์ธรรมในการสร้างความรู้วักสามัคคี และความสงบปร่มเย็น ให้เกิดขึ้นในหมู่ลูกน้อง (ได้แก่ การให้ ประพฤติแต่สิ่งดีงาม อดกลั้น เสียสละประโยชน์สุขส่วนตน ชื่อตระจริงใจ อ่อนโยน เสมอด้นเสมอ ปลาย พากเพียร ไม่โกรธ ไม่กดซี่เบี้ยดเบี้ยนลูกน้อง ไม่ทำผิดจาก ทำนองครองธรรม)	(35)
1 2 3 4 5	69. รับฟังความคิดเห็น ให้เกียรติ ยอมรับความสามารถของลูกน้อง และเปิด โอกาสให้ลูกน้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	(36)
1 2 3 4 5	70. เมื่อลูกน้องห้อแท้ หมวดกำลังใจ ก็สามารถกระตุ้นให้ลูกน้องเกิดกำลังใจ ขึ้นมาใหม่ เกิดความกระตือรือร้น อย่างทุ่มเทความพยายามและอุทิศตน ทำงานให้มากกว่าที่คิดไว้ (เช่น พูดและทำให้ลูกน้องเกิดความภาคภูมิใจ ในตนเอง มองว่าลูกน้องเป็นคนเก่ง เป็นคนดี ทำให้ลูกน้องเชื่อมั่นว่าเขา สามารถทำงานได้สำเร็จ เป็นต้น)	(37)
1 2 3 4 5	71. ริเริ่มและนำในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ (ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม วิธีปฏิบัติ วิธีแก้ปัญหาที่สืบทอดกันมา) จากแบบ ดั้งเดิม ไปสู่วัฒนธรรมยุคใหม่ (เช่น เปลี่ยน ผู้รับบริการ จาก ผู้ขอ → ผู้อุปการคุณ “ พยานาล จาก นาย → ผู้พร้อมบริการ “ การพยานาลเน้นโรค → เน้นคน “ บริการดั้งรับ → บริการเชิงรุก “ การมีอำนาจจัดผู้ป่วย → ให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม เป็นต้น)	(38)
1 2 3 4 5	72. ค้นหาระดับความต้องการของลูกน้องแต่ละคน กระตุ้นลูกน้องให้อยาก บรรลุความต้องการที่สูงกว่าเก่า (ตามระดับความต้องการของมาสโลว์) แล้วเปิดโอกาสให้ลูกน้องได้บรรลุความต้องการนั้น ๆ (เช่น ทำให้ ลูกน้องซึ่งแต่เดิมทำงานเพียงเพื่อเงินเดือนในการยังชีพ เกิดความ ต้องการที่จะทำงานให้มีชื่อเสียง มีความสำเร็จในระดับสูงขึ้น)	(39)

ระดับความสำคัญ ของสมรรถนะ :	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัย
1 2 3 4 5	73. ให้การเสริมแรงเมื่อลูกนองทำดี หรือพยายามทำดีแต่ไม่สำเร็จ (เช่น แสดงทำท่าทีว่ายอมรับ ชมต่อหน้า ยกย่องในที่ประชุม ให้รางวัลหรือความดีความชอบอันควรแก่ความพยายามของลูกนอง เป็นต้น)	(40)
1 2 3 4 5	74. บอกลูกนองว่า ถ้าทำงานสำเร็จเขาจะได้รับรางวัลหรือความดีความชอบอะไร และเปิดโอกาสให้ลูกนองเลือกรางวัลหรือความดีความชอบ แล้วซึ่งแนะนำที่จะทำงานให้สำเร็จ ขัดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ลูกนองสามารถทำงานได้สำเร็จ	(41)
1 2 3 4 5	75. ว่ากล่าวดักเดือนเมื่อลูกนองทำงานผิดพลาด ความผิดทางวินัยของลูกนองจะกระทำการด้วยเหตุผลและเมตตาธรรมเป็นหลัก	(42)
1 2 3 4 5	76. ปลูกฝังค่านิยมให้ลูกนองยึดถือในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่ลูกนอง (เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความเสียสละอุทิศตน ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตา เป็นต้น)	(43)
1 2 3 4 5	77. ยืดหยุ่น (แต่ไม่เสียหลักการ) ทำให้ลูกต้องเกิดความคล่องตัวในการทำงาน	(44)
1 2 3 4 5	78. กระตือรือร้น ไฟรู้ไฟเรียน พัฒนาตนเองให้มีสติปัญญา ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา	(45)
1 2 3 4 5	79. มีสังคมดี มีกีฬาและศิลปะ ควบคุมอารมณ์ได้ หนักแน่นมั่นคง อดทน อดกลั้น	(46)
1 2 3 4 5	80. มีน้ำใจ เป็นผู้ให้	(47)
1 2 3 4 5	81. มีกลยุทธ์ในการดำเนินงานในภาวะขนาดแคลนทรัพยากร (เช่น จัดอันดับความสำคัญของปัญหา สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมใช้ทรัพยากรกับหน่วยงานอื่น ทั้งรัฐและเอกชน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นต้น)	(48)

เมื่อตอบแบบวัดนี้เสร็จแล้ว โปรดพับใส่ช่องปิดแสดงปีที่แนบมาพร้อมกับแบบวัดนี้ แล้วโปรดส่งทางไปรษณีย์ให้ถึงดิจันภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2535 ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

พ.ต.หญิง อังคณา สุเมธสิทธิกุล
นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการหารายจัมมีดังนี้

1. การหาความเชื่อมั่นของแบบบัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left| \frac{1 - \sum s_i^2}{s_t^2} \right|$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของแบบบัด

$\sum s_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแบบบัดแต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของแบบบัดทั้งฉบับ

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ประคง กรณสูตร, 2528)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนของตัวอย่างประชากร

N = จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตรดังนี้

(ประคง กรณสูตร, 2528)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\bar{x})^2}{\frac{n}{n-1}}}$$

เมื่อ $S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว

$\sum x^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n = จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

4. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีสูตรดังนี้

$$r = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ

r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนข้อ x กับ y

$\sum x$ = ผลรวมคะแนน x

$\sum y$ = ผลรวมคะแนน y

$\sum xy$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนข้อ x กับ y

$\sum x^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนข้อ x

$\sum y^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนน y

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคนางก.ง.

จดหมายขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

และ

ขอความร่วมมือในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/๗๗๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

/๓ สันวานร 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

เนื่องด้วย พ.ต.อ.สุจิ วงศ์ สาระสุกุล นิสิตอันประดิษฐามหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ตัวประกอบสมารรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลรัฐ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนิดา ตามาพงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ใน การนิสิตขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างต้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมทั่วไปกลุ่มนักน้ำเพื่อกำหนดร่างสมารรถนะ ของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและรายละเอียดในแต่ละสมารถนะ ในวันที่ 18 สันวานร 2537 เวลา 09.00- 15.00 น. ณ ห้อง อลัมนาส อพาร์ทเม้นต์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. นายแพทย์ ชานาญ ภู่เอี้ยม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวเข้าร่วมท่ากลุ่มนักน้ำในวันและเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พี่~ ครับ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุนสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทบ 0309/๒๕๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

/๓ ธันวาคม ๒๕๓๗

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชบูรี

เนื่องด้วย พ.ศ.๔๙ วังคณา สุเมธสิทธิ์กุล นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ฯ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ค่าปะกอบสมารถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลราชบูรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา คำนาพงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในภาระนิสิตขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างต้นนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมทั่วกลุ่มสนทนาระบบที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. ณ ห้อง อลัมนาส อพาร์ทเม้นต์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. น.ส.อ้อไฟ วิจิตรนันท์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวเข้าร่วมทั่วกลุ่มสนทนาระบบที่จะจัดขึ้นในวันและเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สินธิ ถุงสวารภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ สช 0211/07/ว.872

กอง โรงพยาบาลภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนดิวาน yen จังหวัดนนทบุรี 11000

17 ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปทุกแห่ง^{เพื่อ}
สังเกตุสั่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ชุด

ด้วยกอง โรงพยาบาลภูมิภาค ได้รับแจ้งจากนักพิทักษ์วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่า พ.ต.อ.ภูมิ
อังคณา สเมธลพิธิกุล นิสิตปริญญามหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง^{เพื่อ}
"การวิเคราะห์ตัวประกันสมรรถนะของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลชองรัฐ" และขอความอนุเคราะห์
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป

ในการนี้ กอง โรงพยาบาลภูมิภาคขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม สำหรับหัวหน้าฝ่ายการ
พยาบาลและรองหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล จำนวน 4 ชุด แล้วส่งคืนไปตามที่อยู่ที่ได้แนบมาพร้อมนี้ เพื่อร่วมรวม
วิเคราะห์ และเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ขอแสดงความนับถือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นายชาญ ตันดิวาระวน)

ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน (นายแพทย์ 8)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกอง โรงพยาบาลภูมิภาค

ที่ กม 0309/129

บัญชีดิจิทัล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๕ มกราคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ส้ายหยุ่น นิยมวิภาต

เนื่องด้วย พ.ศ.๘๖ วันคามา สุเมธลิกธิกุล นิสิตอัปปริญญาโท คณะพยาบาลศาสตร์
กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถนะของหัวหน้าฝ่าย
การพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา คำนาพงศ์ เป็นอาจารย์
ปริญญา ในภาระนี้นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจแบบสอบถามที่นิสิตสร้างขึ้นดัง
กล่าว เพื่อประโยชน์ทั่วไปทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

น.ส. ณัฐา -

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤทธิสาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

ทท. 2183530

ภาคผนวก จ.

คำสหสมพันธ์ระหว่างคณะแหนรายข้อกับคณะแหนรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

แบบวัด	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม	
	ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล N = 30	หลังเก็บรวบรวมข้อมูล N = 651
ก. สมรรถนะด้านการวางแผน		
1	.5600	.4655
2	.4628	.4861
3	.7573	.5728
4	.6106	.4976
5	.5911	.6161
6	.5455	.6102
7	.7581	.5453
ข. สมรรถนะด้านการจัดระบบงาน		
8	.7821	.6856
9	.5458	.6370
10	.3117	.5663
11	.7502	.6410
12	.6584	.6396
13	.7296	.7056
14	.5312	.6378
15	.4462	.4984
ค. สมรรถนะด้านการยำนาภัยการ		
16	.5404	.6606
17	.6656	.6601
18	.5843	.6119
19	.7562	.6734
20	.4711	.6143
21	.6160	.6856
22	.7040	.6257
23	.7973	.6711
24	.7031	.6301
25	.7241	.7435
26	.5386	.7213
27	.4086	.6785
28	.4988	.5659
29	.4630	.6639

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แบบวัด	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม		
	ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล N = 30	หลังเก็บรวบรวมข้อมูล N = 651	
ก. สมรรถนะด้านการควบคุม			
30	.6258	.6615	
31	.6540	.6885	
32	.8175	.7340	
33	.8406	.7901	
34	.7831	.7232	
35	.7524	.6740	
36	.7444	.6348	
37	.5052	.6824	
38	.7440	.7031	
จ. สมรรถนะด้านวิชาการ			
39	.5934	.5596	
40	.4032	.6073	
41	.7083	.6402	
42	.6425	.5795	
43	.6568	.7425	
44	.4961	.7362	
45	.7582	.7299	
46	.6280	.5679	
47	.7641	.7308	
48	.6939	.7281	
50	.6269	.7399	
51	.4397	.7201	
ฉ. สมรรถนะด้านการตลาด			
บริการพยาบาล			
49	.7512	.7261	
52	.7821	.6806	
53	.4749	.5993	
54	.6071	.6199	
55	.6111	.6795	
56	.7388	.7151	
57	.5703	.6197	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

แบบวัด	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม		
	ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล	หลังเก็บรวบรวมข้อมูล	
		N = 30	N = 651
58	.5734	.6403	
59	.6818	.6510	
ช. สมรรถนะด้านผู้นำ			
60	.3155	.6694	
61	.7703	.6009	
62	.7579	.6011	
63	.5097	.6478	
64	.4619	.6575	
65	.4872	.6490	
66	.3245	.6911	
67	.4090	.6924	
68	.3702	.6965	
69	.6801	.6835	
70	.6627	.7655	
71	.6765	.7194	
72	.7616	.7252	
73	.5243	.6797	
74	.4742	.4561	
75	.4651	.6762	
76	.6644	.7235	
77	.4607	.6911	
78	.5788	.6994	
79	.7117	.6815	
80	.6594	.6835	
81	.6727	.7102	

ประวัติผู้วิจัย

พันตรีหญิงอังคณา สุเมธสิทธิกุล เกิดวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2502 ที่ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยกองทัพบก จากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ปีการศึกษา 2524 สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ปีการศึกษา 2529 เข้าศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2536 เริ่มรับราชการในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลอันันท์พิมพ์ จังหวัดลพบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย